

Verslag van de frontlinie

Marieke Schoenmakers

Het is 24 maart 2020, midden in de 'coronacrisis'. Ik doe verslag van de bizarre week die mijn collega-geestelijk verzorgers en ik achter de rug hebben in het Tilburgse ziekenhuis waar wij werken. Ik stel het niet uit, want het zou zomaar kunnen dat ik morgen ziek ben. Hier in Brabant is het virus immers al wijdverspreid, aldus de arts-microbioloog die ons wekelijks bijpraat. Bovendien bezoek ik – weliswaar in beschermende kleding – dagelijks patiënten die aan corona lijden.

Er is zoveel om te vertellen. De spanning van de eerste coronapatiënt. Helemaal ingepakt rondlopen. Afwegen wie je wel en niet bezoekt vanwege het gebrek aan mondkapjes. Familie die zeer beperkt mag komen. Het hartverscheurend huilende meisje dat niet meer naar haar stervende opa toe mag om afscheid te nemen. Een man die in een hoestbui helemaal blauw aanloopt en een paar uur later overlijdt. Teams die er doorheen zitten, na een oneindige stroom zieke patiënten. Mensen die lijken op te knappen, maar een paar uur later toch ineens naar de ic moeten. De vele afscheidsrituelen. Een vrouw die, met mondkapje op, haar stervende man een laatste kus geeft – op zijn zuurstofmasker. Anderhalve meter afstand houden terwijl iemand eigenlijk een troostende arm nodig heeft. Journalisten die willen weten hoe het is om met coronapatiënten te werken. Doorwerken in de weekenden en 's nachts ook bereikbaar zijn.

'Verslag van de frontlinie' – het is oorlogstaal. Op de afdelingen hoor ik dat terug: 'Het is net oorlog.' Het hele ziekenhuis staat in de crisisstand. Alle afspraken en operaties die kunnen wachten, zijn uitgesteld. Verloven zijn ingetrokken. Complete afdelingen zijn in no-time ingericht voor coronapatiënten. Met personeel dat van alle kanten wordt ingevlogen en vaak training on the job krijgt. Patiënten die naar andere ziekenhuizen worden gebracht, om plaats te maken voor de vloedgolf die nog verwacht wordt. Besluiten die elkaar in hoog tempo opvolgen. Schaarste aan middelen. En bovenal: de verhoogde staat van paraatheid die je ook in jezelf voelt. De wil om erbij te zijn. De angst om uit te vallen – uitgerekend nu. Als dat kriebelkuchje dat ik al dagen heb, maar niet erger wordt. Als de kinderen maar niet gaan snotteren, want dat mogen ze niet naar school. Slecht slapen. Moeilijk afstand kunnen nemen als je thuis bent. Terwijl dat wel nodig is, want wie weet hoe lang het nog gaat duren.

Het vanzelfsprekende is weggefallen, voor iedereen. Er is chaos, onzekerheid, onduidelijkheid, eenzaamheid, machteloosheid. En er is de angst om zelf ziek te worden. Medisch-technische waarden domineren, vanwege de besmettelijkheid van het virus, andere waarden komen behoorlijk in de knel. Vooral de beperkte bezoeksregeling gaat in tegen alles waar je voor staat als zorgverlener.

En de geestelijk verzorger? Die is juist nu ontzettend vanzelfsprekend. Het klinkt misschien raar, maar ik heb nog nooit zo fijn gewerkt. Nooit eerder voelde ik mij zo welkom op de afdelingen. Nog nooit werd ik zo vaak gebeld of ik wil komen helpen. Ik voel me van enorme betekenis. Ook ben ik geraakt door de tomeloze inzet en betrokkenheid van al mijn collega's; we doen het samen. Wat ben ik trots op ons ziekenhuis – nu al.

Marieke Schoenmakers is geestelijk verzorger bij het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis te Tilburg. Blog: <https://metzorgleven.nl/tag/marieke-schoenmakers>. E-mail: mcm.schoenmakers@etz.nl.